

Нова полемика између Владе Србије и Фискалног савета води се око начина редовног повећања пензија у будућности. Фискални савет поздравља одлуку Владе да укине закон о привременом смањењу пензија, али негативно оцењује то што ће, уместо по формули, о будућим повећањима или смањењима одлучивати Влада. Док министар финансија Сениша Мали поручује да нема разлога за бригу и да ће пензије бити све веће, Фискални савет практично упозорава да нема гаранције да неће бити мање.

Александар Вучић приликом посете Геронтолошком центру на Бежанијској коси

Фискални савет је још приликом усвајања буџета за 2018. упозоравао да је неопходно укинути Закон о привременом смањењу пензија јер је постигнута стабилност буџета. Тај Закон би требало да се укине тек сада, са доношењем нових законских решења која уређују ову област. Међутим, Влада уз укидање овог Закона, што Фискални савет поздравља, предлаже и нова решења када је реч о усклађивању пензија, односно њиховом редовном повећању.

Пензије су се до увођења ванредних мера смањења пензија 2014. године, усклађивале са инфлацијом, односно растом цена и са привредним растом целе земље. Одлуку о повећањима убудуће ће, према предложеним изменама, доносити Влада али не по унапред утврђеној формули већ у складу са проценом из године у годину.

Министар финансија Сениша Мали изјавио је синоћ на РТС-у да ће се пензије усклађивати у складу са резултатима у буџету, а да то значи само да ће већ од октобра пензије бити све веће.

“Све веће и веће, никада веће, у односу на резултате у буџету ће бити и повећање пензија”, рекао је Сениша Мали али није директно одговорио на питање да ли ће Влада усвојити препоруку Фискалног савета да се будућа повећања обрачунавају као и раније – по формули и претходно утврђеним и познатим процентима раста инфлације и привредног раста.

“Само нека нико не брине. Влада се показала да доноси, не политичке одлуке, већ економске одлуке. И нема разлога да се пензије не повећавају и више од неке индексације, уколико резултати остварени превасходно у привреди то омогућавају”, рекао је министар.

Са друге стране, Фискални савет упозорава да би укидање формуле за редовно усклађивање пензија угрозило предвидљивост која карактерише европске пензијске системе, чиме би се пензијски систем Србије деградирао на ниво најнестабилнијих система у земљама Северне Африке и Блиског Исток.

„Предлогом закона де факто се укида формула за усклађивање пензија и Влади се даје дискреционо право да одлучује о усклађивању пензија. Доминантна европска пракса је да се пензије усклађују према формули која представља неку комбинацију кретања цена, кретања зарада и привредног раста. Ово је такође устаљена пракса и у Србији током претходних деценија“, наводи се, између осталог, у оцени Фискалног савета коју је ова независна државна институција јуче доставила Скупштини.

На питање да ли то значи да је могуће да пензије буду и мање уколико Влада процени да нису постигнути очекивани резултати у буџету, у Фискалном савету за Инсајдер кажу да је суштина у томе да нема никаквих гаранција, што значи да би пензије могле бити и мање.

Без формуле, друга крајност би била нереално повећање пензија из популистичких разлога.

Фискални савет и Влада – дијаметрално супротно

Ово није први пут да Влада и Фискални савет износе дијаметрално супротне ставове о важним питањима, као ни да Влада оспорава оцене и предлоге Фискалног савета.

Критика буџета за 2018, анализа финансија локалних самоуправа, стање јавног дуга Града Београда – ово су само неке од анализа Фискалног савета које је Влада оспоравала, па су чак представници власти у парламенту постављали питање стручности и легитимности чланова тог тела.

Председник Фискалног савета Павле Петровић рекао је раније у Интервјуу за Инсајдер да се са тим сусрећу од оснивања али се сваки пут показало да су у праву.

„Разлог са смањење пензија је била потенцијална криза јавних финансија и јавног дуга. Сада са 2018. буџет је уравнотежен, дуг почиње да пада, плате и пензије се повећавају. Зато нема разлога да се и даље држи тај привремени закон. И то је наишло на критике на Одбору за финансије. Слична ствар је била и 2012. када смо ми направили предлог фискалне консолидације који је садржао меру замрзавања плата и пензија. То је тада наишло на бурне реакције тадашњег премијера. И он је слично као и сада у Одбору за финансије поручио Фискалном савету да се кандидује на изборима и онда предлаже такве мере. Међутим, 2014. нови премијер Александар Вучић, морао је не само да замрзне плате и пензије већ и да их смањи да би консолидација успела“, рекао је Петровић.

Докле иде оспоравање Фискалног савета најбоље показује полемика са бившим градоначелником Београда, а сада министром финансија Сенишом Малим. Како би свој успех приказао што већим, Сениша Мали је тврдио да је претходна градска власт оставила дуг од око 1,2 милијарде евра док су Фискални савет И тадашњи министар финансија Душан Вујовић оспоравали рачуницу тадашњег градоначелника позивајући се на међународно признату формулу за обрачун дуга према којој је дуг Београда био чак три пута мањи.

Председник Фискалног савета је тада за Инсајдер израчунао да би по формули тадашњег градоначелника, а сада министра финансија, дуг државе био чак 105 одсто бруто домаћег производа, што би практично значило да је држава банкротирала.

Фискални савет основан је у октобру 2010. ради постизања финансијске стабилности државе, транспарентности И предвидивости трошења новца из буџета, а након неконтролисаног раста јавног дуга који је угрозио економску стабилност земље. Фискални савет је независни државни орган одговоран Скупштини Србије. Главни задатак им је управо да дају оцене мера које доноси Влада и прате њихову примену у области јавних финансија.

([Инсајдер](#))